

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKEZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

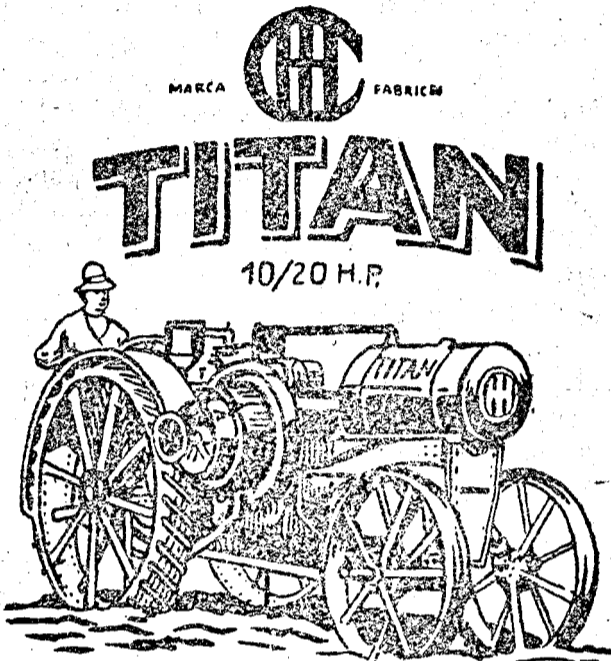
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10; SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, kizsugdák és tisztviselek
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfőigyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BALINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlése.

Folyó hó 13-án tartotta meg az E. G. E.
rendes évi közgyűlést br. Jósika Gábor el-
nöke alatt.

Az ülésen jelen voltak: dr. gr. Bethlen
György, Szász István, dr. Abrudbányay Ede,
br. Bánffy Ferenc, gr. Bethlen Balázs, Baáts
Ottó, Borbély Kálmán, Balázs Péter, Csekme
Tamás, Darkó Ákos, dr. Eöry István, Ferenczy
Lajos, Felszeghy Ferenc, dr. Felszeghy András,
Farkas Árpád, Flórlán Gerő, Gidófalvy István,
dr. Gabányi Imre, Hann Frigyes, Hann Nán-
dor, Issekutz Victor, dr. Jelen Gyula, Korossy
György, Matskásy Pál, br. Mannsberg Sándor,
P. Nagy Sándor, dr. Péter Béla, Petry Géza,
Simó Pál, Schobel József, dr. Szentkirályi
Ákos, Szakács Zoltán, Székely Géza, id. Szász
Ferenc, ifj. dr. Szász Ferenc, Székely János,
gr. Teleki Ferenc, Takácsy Miklós, dr. Wolff
Gyula, Zoltány Ferenc, az Aradvármegyei Gaz-
dasági Egylet képviselőiben: Purghy László
elnök és Alföldy Pál igazgató, az Udvarhely-
vármegyei Gazdasági Egylet képviselőiben:
Ugron Zoltán, Orosz Károly és dr. Sebessi
János, az Erdélyi Szász Gazdasági Egylet
képviselőiben: Róth Márton, a Bántói Sváb
Gazdasági Egylet képviselőiben: Wendel
János titkár, a Gazdasági és Hitelszövetke-
tek Szövetsége képviselőiben: Fodor Emil és
még mások sokan.

Br. Jósika Gábor elnök a következő sza-
vakkal nyitotta meg a közgyűlést:

Tisztelt Gazdatársak!

Öt év telt már el a nagy világháboru
óta, mely oly nagy hátrányára volt a mező- és
közgazdaságnak, és az elmúlt 1923. év sem
hozott javulást az állapotokra. Sőt azt lehet
mondani, hogy dacára testületek és egyesek
ez irányban kifejtett fáradozásainak, még min-
dég a hanyatlás útján vagyunk.

És ez a jelen viszonyok között termé-
szetes is.

Azoknak, akik ezen országrészben a me-
zőgazdaságot európai színvonalra emelték és
azon tartották, akiknek módjában állott kísér-
letezések, tapasztalatok és példaadás útján a
népies gazdálkodás színvonalát is emelni, azok-
nak a föld kezeikből kiesett, kénytelenek vol-
tak az utóbbi három évben állatállományukat
és felszereléseiket csökkenteni, és nem tudva
még ma sem, hol, mennyi és mely földjök
marad meg, nem tudnak a jövő viszonyaival
számolni és azokra berendezkedni. Ennélfogva
munkájuk stagnál, ami egyenlő a hanyatlással.

Azok pedig, akik a földet kapják, messze
állanak a gazdasági tudás azon fokától, hogy
a gazdasági termelést azon szinten tart-
sák, amelyen az volt és amelyen annak ezen
országrész fekvésénél, éghajlatánál és földje
minőségénél fogva állania kellene, és még sok
idő fog eltelni, míg ezt elérik.

De az elmúlt év időjárása sem volt reánk,
gazdára nézve kedvező. Az ugyan váltakozó,
de mindig túl hosszán tartó esőzések és szá-
razság kedvezőtlenül befolyásolták a növény-
zet fejlődését. A kalászosok még aránylag a
bevetett területhez, ahol a föld a kellő mun-
kát megkapta, elég jól sikerültek, de a kapás-
és takarmánynövények a nyári nagy szárazság
folytán, a lehető legcsekélyebb termést adták,
amely körülmény állattenyésztésünkre nagy kár-
ral járt.

Sok helyen már augusztusban téli takar-
mányra kellett a haszonállatokat fogni, míg a
rideg marha csak tengődött a kiaszott legelő-
kőn. Ennek folytán sok gazda nem tudja ki-
teletetni, mert nagy árak mellett sem tud ta-
karmányt venni, kénytelen azokat eladni, ami
megint az árakra van rossz befolyással.

De Tisztelt Gazdatársak, mindezen panaszok
dacára sem szabad csüggednünk! Hanem váll-
vetett munkával kell oda törekednünk, hogy
mezőgazdaságunkat a régi színvonalra emelve,
a korrallal haladjunk.

Hiszen ebből élünk, ebből tartjuk fenn
családjainkat, ebből tartjuk országunkat!

Az E. G. E. hivatásaként ez évben is

Az International Harvester Company Chicago U. S. gyártmánya

a legkitartóbb, hegyes vidéken is kifogástalanul
könnyen és szépen dolgozó szántógép, mely-
nek motorikus ereje szántáson kívül bármely
más üzemhez, mint cséplés, darálás, szecska-
vágás, favágás, malomhajtás, vontatás stb.-hez
igen jól használható, tehát egész éven át a leg-
gazdaságosabb erőt képezi nagy és kis birtokon!

Ajánlattal és prospektusokkal kész-
ségesen szolgál a helyi képviselő:

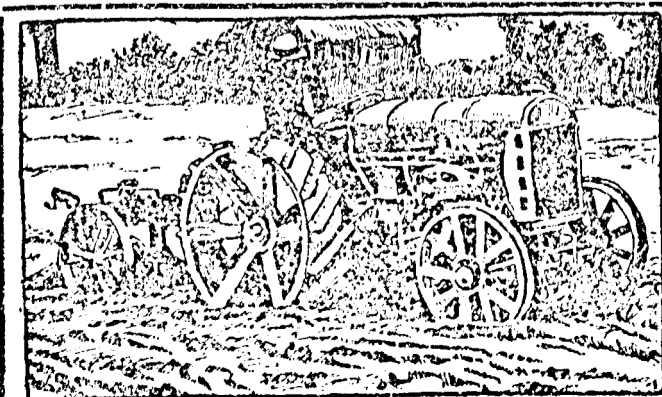
HANN és TÁRSA

Gép és Műszaki Ker. részv. társ.

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgöncim **HANNCOMP.** Telef. 2—36.

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Marie
No. 2. Telefon 999. szám.

kivette részét ebben a munkában, miről részletesen beszámol évi jelentésünk. Különösen szép eredményeket ért el Cukorréptermelési szakosztályunk és Géposztályunk, mely utóbbi együttműködik a Hann és T. műszaki és kereskedelmi R.-T.-gal. Ennél már is sok gazdátársunk fedezi méltányos árak mellett gép-, vas- és szerszámszükségletét, sőt 1922 óta ezen R. T. működési körébe felvevén a vetőmag értékesítést is, már sok gazdátársunk helyezte ott el termékeit és fedezi onnan gazdasági és kerti vetőmag szükségletét. Irodalmi és könyvkiadó vállalatunk sem volt télen, egy új füzet kiadásával gyarapítván gazdátársaink könyvtárát és tudását, „A juhtenyésztés múlt-, jelen és jövője” címmel érdemes tiszteleti tagunk, dr. Szentkirályi Ákos tollából.

Többi szakosztályaink is kivették részüket az építő munkában, melyben hathatós támogatást nyújtanak gazdátársaink, úgy egyesek munkájokkal, mint számosak az egyletbe való belépésökkel.

Igy munkatársaink folyton tömörülve és szaporodva, jó reménnyel nézhetünk a jövőbe.

Még egy szomorú kötelességet kell hogy teljesítsek, amidőn elhalt tagtársaimról, br. Jósika Sámuel, lovag Sperker Ferenc, gr. Toldalagi László, Danyikó Károly, Velits Ödön tagtársakról kell, hogy megemlékezzem. Mindnyáján buzgó és lelkes tagtársaink voltak. Kérem emlékeket jegyzőkönyvbe iktatni.

Ezek után szívélyesen üdvözlöm a megjelent tagtársakat és bemutatva a mai közgyűlés megtarthatására szóló hatósági engedélyt, a közgyűlést megnyitóm.

A jegyzőkönyv hitelesítésre felkérem dr. Péter Béla és Szász Ferenc urakat.

Török Bálint titkár bemutatta ezután az egyesület 1923. évi működéséről szóló igazgató választmányi jelentést, zárszámadásokat és az 1924. évi költségelőirányzatot, amelyeket a közgyűlés felolvasottnak tekintett és egyhangulag tudomásul vett.

Br. Mannsberg Sándor ismertette a számvizsgáló bizottság jelentését, melynek tudomásul vétele kapcsán a közgyűlés a vezetőségnek és a pénztárnoknak a szokásos felmentvényt megadta.

Azután a közgyűlés a változott viszonyoknak megfelelő stílárius módosításokat eszközölt az alapszabályokon. Az időszaki választásokat ejtette meg ezt követően a közgyűlés. Egyhangulag, felkiáltással 3 évre megválasztottak: elnöknek: br. Jósika Gábor, alelnököknek: dr. Bethlen György és Szász István. Igazgatóválasztmány tagjai sorába megválasztottak: dr. Abrudbányay Ede, Ágoston Ágoston, Béli László, Brutsi László, Brunner Béla, Berki József, dr. Darkó Ákos, dr. Drexler Béla, dr. Eöry István, dr. Garda Kálmán, dr. Jelen Gyula, Konopi Kálmán, dr. Nagy Endre, Nagy Dénes, Olasz Elemér, Orbán Balázs, dr. Péter Béla, id. Szász Ferenc, dr. ifj. Szász Ferenc, Takácsi Miklós, gr. Toldalagi László, Ugron

István, Ürmösy József. A zárszámadást vizsgáló bizottság tagjai sorába: Berényi György, Bocsnay Tódor, Brutsi László, br. Mannsberg Sándor, Pusztay Kálmán. Az állandó fegyelmi bizottság tagjai sorába beválasztottak: dr. Abrudbányay Ede, dr. Eöry István, dr. Gabányi Imre, Matskásy Pál, dr. Péter Béla. Póttagokul: Alföldy Pál, dr. Szentkirályi Ákos.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszönve a tagok érdeklődését, a közgyűlést bezárta és felkérte dr. Abrudbányai Ede ig. vál. tagot, a közgyűlés utánra hirdetett előadásának megtartására. Dr. Abrudbányay Ede előadását egész terjedelmében közölni fogjuk. Az előadást követően az ekeverseny eredményét jelentették be a bíráló bizottság nevében Kürtös János okl. gépészmérnök és dr. Wolff Gyula földbirtokos. A verseny eredményéről lapunk más helyén számolunk be.

A trágyázás tizparancsolata.

1. Trágyázd szántóföldjeidet és rétejeidet, mivel minden termés a talaj tápanyagait apasztja és mivel azok a talajban nincsenek kimeríthetetlen mennyiségben, így a talaj rá van szorulva azok mesterséges pótlására, tehát a trágyázásra.

2. Gondozd az istállótrágyádat, készíts jó trágyatelepet, a trágyát öntözd és tipord meg, hogy minden tápanyagot megtartsa, minél kevesebbet veszítsen el azokból és minél tartalmasabb és hatékonyabb trágyát vihess ki a földjeidre.

3. Ne engedd ki a trágyalevet az udvarodból az utcára, készíts trágyalé-gödröt, hogy az összes levet az istállóból abba felfoghasd, de ne engedd azt sem, hogy az istálló padlója igya be a trágyalét és megmérgezze kutad vizét.

4. Készíts komposztelepet udvarod sarkában és hord be abba a fa levelét, a konyhai hulladékot, utcai söpredéket és kezelj azt a hallott tanácsok szerint, akkor meg fogod látni, hogy: „a jó komposztelep a gazda takarékperselye”.

5. Egészsíts ki gazdasági trágyáidat (istállótrágya, trágyalé és komposzt) műtrágyákkal, mivel a gazdaságból eladott gabonával, hussal, tejjel a földednek tápanyagai (különösen a foszforsav) mindörökre eltávolodnak, azokat gazdasági trágyákkal pótolni nem tudod, csupán csak koncentrált műtrágyákkal.

6. Ne trágyázd földjeidet egyoldaluan csupán csak műtrágyával, mivel azok nem pótolják teljesen az istállótrágyát és gazdasági trágyák nélkül azokkal nem érsz el oly jó eredményt, mint azokkal együttesen.

7. Szántsd le az istállótrágyádat — amint a szekérről lehánytad és elteregted — azonnal, különben annak legértékesebb tápanyaga: a nitrogén elillan és kárba vész.

8. Trágyázd meg a rétejeidet és legelőidet foszforsavval, kálival és nitrogénnel, mert a fű nem nő a levegőből és ne felejtse el, hogy

„a rét a szántóföld anyja”, mivel gazdag szénatermésből több állatot tudsz tartani, tehát több trágyát tudsz produkálni és jobban tudod megrágyázni a szántóföldjeidet.

9. Szerezd be a műtrágyát idejében, mert ha azokat későn alkalmazod, úgy nem kapsz tőlük oly hatást, mintha kora ősszel vagy kora tavasszal alkalmaznád. Késő ősszel beáll a fagy és a növény már nem veszi azoknak hasznát, mert a hólé kimossa azt a földedből; késő tavasszal pedig belejössz a szárazságba, a műtrágya nem tud feloldódni és a növény nem tudja azt felhasználni, tehát kidobtad a pénzedet.

Műtrágyát csak megbízható helyről vásárolj, nehogy értéktelen anyagot sózzanak a nyakadba. Ne nézz az olcsóságra, hanem vedd azt, ami legjobb és leghatásosabb, mert a jó anyag, amelyik legdrágább, de legbiztosabb, az a legolcsóbb. Garantáltasd a műtrágya pontos tápanyagtartalmát és ha nem bizól az eladóban, úgy vizsgáltsd meg valamelyik vegyvizsgáló intézetben.

10. Tégy először a műtrágyákkal kicsiben próbát, azaz kérdezd meg a földedtől, hogy melyiket hálálja meg legjobban. Ne itélj egy év után elsielve, egy műtrágya esetleges eredménytelenségéből, mert lehet, hogy azt helytelenül alkalmaztad és ez az oka a hatástalanságnak.

Mielőtt műtrágyát használsz, olvass el egy megbízható szakkönyvet és abból tanuld meg a helyes alkalmazás törvényeit, mert a műtrágya is olyan a tudatlan gazda kezében, mint az éles kés a gyermekében. Míg az éles késsel a képzett orvos csodákat végez a beteg emberi testen, addig az avatallan ember megvágja magát vele.

A motorekeverseny.

Az E. G. E. f. évi április hó 12-én Kolozsvár város határában motorekeversenyt rendezett, amelyre — a korábbi hét jelentkezők közül — csak három nevezett be. Az idők jele ez! A mai nehéz gazdasági viszonyok között csak három ipari vállalatnak volt bátorsága arra, hogy a versenyen való részvétellel járó nagy költségeket vállalja és pedig: 1. a Fordson Motor Company (U. S. A.), — képviselve a kolozsvári Perry cég által, — egy 24 lóerős traktorral; 2. az International Harvesting Comp. (U. S. A.) — képviselve Hann és Tsa műszaki és keresk. R. T. által, — egy 10/20 lóerős traktorral és végül 3. az elbingi F. Komnick Automobilgyár képviselőjében Bartha Árpád Sepsiszentgyörgyről egy 45 lóerős magánjáró szántógéppel.

A verseny megtartására az időjárás nem volt kedvező; a versenyt megelőző egész éjjelen át esett eső erősen átmedvesítette a talajt, a felszántandó területnek átlagban 15°-os hajlásu hegyoldalban fekvő részét pedig erősen sikamlóssá tette. A verseny napján uralkodott igazi áprilisi idő viharos szelével s zuhogó

„Gazdák”

**Biztosító Intézet
Részv.-Társaság**

Székhelye: Arad. Vezetőképviselősek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-sztmáronban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, lég, élet, állat, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kihazasítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselősek és egyesületünk titkári hivatala.

* A Titan a legnagyobb és irányában, hegynek fel számolta meg a 320 □-öt. Ha ezért a benzinfogyasztásnál 10% bonifikációt számítunk, úgy a táblázatban a dűll számokkal beirt értékek érvényesíthetők.

3	2	1	Sorszám	
			A gyár és képviselőjének neve és székhelye	ország
Fordson Motor Company (Perry N. B. Kolozsvár.) Amerika	International Harvester Comp. Chicago.	F. Komnick Automobil-gyár Elbing (Bartha Árpád Sepsiszentgyörgy.) Német-ország.	magánjáró	„Titan“ tractor
346421	575	P. C. 2186	neme	575
fordszám 1000	f. sz. 550	45 HP.	száma	10/20 Hp
24 HP.	10/20 Hp	45 HP.	lóereje	45 HP.
1150	2500	5500 kg.	a gép súlya	2500
250	500	4	a barázdák száma	500
2	3	1	a fordulat legkisebb körlete a barázdák végén	3
2-0	4-00	1	száma	4-00
1	1	30	a kezeléshez szükséges emberek	1
30	30	10 ^h 45'	bére kat. holdanként	30
50 16'	50 11'	2 ^h 45'	óra	50 11'
2 hold 256 □-öt	2 h 1305 □-öt	2 h. 1420 □-öt	kielított terület	2 h. 1420 □-öt
18	16	15	megszántott terület	16
62	90	150	szántás mélység	90
42	62 (55-8)*		szélesség	62 (55-8)*
1			Elhasznált üzemanyag	
1-0	9'125		könnyű benzín	
14-0	nem méretett*		nehéz benzín	
19-44	21-98 (19-78)*		petroleum	
0-462	3-24		olaj	
6-468	164-85 (148-36)*		víz	
145-80	38-88		hajtó anyag	
5-54	203-73 (187-24)*		olaj	
151-34	233-73 (217-24)*		víz	
181-34			összesen	
			1 kat. holdon elhasznált	
			üzemanyag	
			olaj	
			összesen	
			1 kat. hold szántás üzem költsége	
155.000—L	190.000—L	350.000—L	A motoreke ára és fizetési feltételei	
	*) Az elfogyasztott víz mennyisége körülbelül 65—70 liter.			

záporávi szintén nem nagyon kedvezően befolyásolta a versenyeredményeket.

A verseny a kolozsvárról Szászfenes felé vezető országúttól balra elterülő sík és hegyes területen folyt le 12-én. Délelőtt 10 órakor érkezett meg a helyszínre Cipoianu földművelésügyi államtitkár Muresan kolozsmegyei prefektus kíséretében. A vendégeket és a nagy számban megjelent gazdaközönséget gr. Teleki Arvéd, a bíráló bizottság elnöke üdvözölte, felkérve az államtitkár urat a verseny megnyitására. Cipoianu államtitkár köszönetet mondva az üdvözlésért, készséggel tesz eleget a felkérésnek. A motor-kulturát a mezőgazdasági termelés a jövőbe nem nélkülözheti, ezért örömmel látja az ismeretek terjesztésére való igyekezetet és jókívánatainak kifejezése mellett a versenyt megnyitja.

Az egyes versenyző gépek mellé beosztott műszaki és gazdasági bizottságok a verseny megkezdése és annak befejezése utáni mérésekkel meghatározták a benzin és kenőolaj-fogyasztást, a tartányoknak üzem közben való leolmózásáról gondoskodva. Ugyancsak pontosan felmérték a tényleg felszántott területek is s ennek alapján, valamint az időmérések alapján állították fel az alábbi táblázatok, melyek alkalmasnak ítélik igen érdekes összehasonlításokra.

Meg kell említeni, hogy a Komnick féle gépnek nem állott elegendő benzin rendelkezésére s azt a verseny megkezdéséig sem tudta beszerezni, úgy hogy erre a gépre vonatkozólag a táblázatokból hiányzó adatok megállapíthatók nem voltak.

A rossz talajviszonyokra való tekintettel a versenyző gépek teljesítménye nem egyöntetű, mert a Titan-gép a hegyoldalon tényleg felszántott 320 □-öt, a másik kettő ellenben ezt a munkát csak megkísérelte, de abbahagyta.

A szántási eredményekből a fenti táblázat adatai alapján az alábbi táblázatban foglalt összehasonlító adatok vezethetők le.

A gép megnevezése	Napi teljesítő képessége 10 órai idő mellett	A verseny alkalmával effektíve mozgósított földtömeg m ³	Mozgósított földtömeg m ³ -ben kat. holdanként	100 m ³ föld mozgósítás összes költsége Leiben	Lőerőnkénti teljesítmény napi 10 órai munkaidő mellett
Komnick	7 hold	2495	864	*) 2-37	235 □-öt
Titan	5 hold 1000 □-öt	2595	922	2-534	450 □-öt
Fordson	4 hold 500 □-öt	2239	1037	1-75	287-5 □-öt

A következtetéseket mindenki levonhatja önmagának a táblázatok adataiból, itt csupán megemlítem azt, hogy a motorekeverseny bíráló bizottsága a Fordson traktort aranyoklevéllel, a Titan traktort pedig ezüstoklevéllel való kiüntetésre hozta javaslatba.

Mindenesetre célirányos volna a versenyt a nyár, illetve korai őszi idejében megismételni s arra törekedni, hogy a versenyzők jóval nagyobb számban jelentkezzenek hogy minél több motoreke típust ismertethessen meg az egyesület a gazdaközönséggel.

Kürtös János
okl. gézmérnök, elnök.

Véroltás az állatgyógyászatban.

Írta: Bodor Kálmán.

1914-ben nevezték ki állatorvosnak községünkbe Dr. Halász Ferencz urat, aki addig több éven át mint tanársegéd működött az állatorvosi főiskolán Hutyra és Marek tanár urak mellett. A nagy elméleti tudását a sülelmedí és monoi gazdaságokban tette főképpen hasznossá, ahol kísérletezésekre megvolt minden alkalom. Tőle tanultam meg a véroltást is, amit két éven át közösen csináltunk a gazdaságban levő nagy állatállományon.

Fodor József híres magyar bakteriologus volt az első, aki már 1885-ben felfedezte, hogy a vérnek bakterium ölő hatása van. Az ő felfedezése alapján kísérleteztek a többi híres bakteriologusok is, míg a szérum készítés mai majdnem tökéletes formájához jutottak.

A szervezet bizonyos sejteit, mint a fehér vérsejteket, a lép és nyirok mirigyek egyes sejtjeinek meg van az a tulajdonságuk, hogy megemésztik, felfalják a bakteriumokat mégpedig annál bőségesebben, minél immunisabb (ellenállóbb) a szervezet.

Kétféle immunitás van, a veleszületett és a szerzett immunitás. Tapasztalhatjuk akárhány-szor, hogy heves járvány esetén is egyes egyedek, — dacára, hogy a többi állatok nagy betegek és sok el is hull, — egyáltalában nem betegednek meg. Ez a veleszületett immunitás.

A szerzett immunitás kétféle, úgy mint: természetes és mesterséges. Természetes immunitás van akkor, amidőn az állat a fertőző betegségen keresztül ment és a szervezet olyan ellenanyagokat termelt, amelyek megvédik azt az ugyanolyan fertőző betegséget előidéző bakteriumok elszaporodásától.

A mesterséges immunitás az, ha a betegségen már átment állatból a termelt ellenanyagot átviszik az egészségesbe azért, hogy az ottan ölje meg a betegséget előidéző bakteriumokat. A mesterséges immunitást az immunizált állatokból származó vérsavó (szérum) befecskendezése útján érjük el, mert az tartalmazza legbővebben a kívánt ellenanyagot, a sok fehér vérsejtet.

A fentiekben alapszik a különböző fertőző betegségek ellen használatban levő sokféle szérum készítmény.

Amikor Dr. Halász Ferenc községünkben állatorvos volt, a gazdaságban 4000 sertés is volt és így természetesen a fősulyt a sertésbetegségek és főleg a sertésvész fellépésének megakadályozására fordítottuk.

Kísérleteink kiinduló pontja az volt, ha Hutyra Budapesten készített „Phylaxia” széruma olyan jól megvédte a sertéseket a véstől, akkor a helyben, általunk készített szérumnak is jónak kell lenni, annál inkább, mert szérum termelésre mi kiválaszthatjuk a szemünk előtt átvészelt falkából azokat az egyedeket, amelyekről biztosan tudjuk, hogy nagy betegek voltak, tehát immunis vérük van. Az a feltevésünk is megvolt, hogy az itteni vész bakteriumait az itten termelt ellenanyag jobban meg fogja ölni.

Kísérleteink nagyon jól beváltak és azóta állandóan minden évben oltom a sertéseket vérrel nagyon jó eredménnyel. Előre bocsájva, megjegyezni kívánom, hogy azt a tökéletes

bakteriummentes szérum termelést elérni primitív felszerelésünkkel lehetetlen, de a kellő vigyázattal és tisztasággal bárki olthatja sertéseit minden veszély nélkül az otthon készített szérummal.

Mielőtt a véroltásra reá térnék a sorrend kedvéért meg kell említenem, hogy a malacokat két-három hetes korban himlő és hat hetes korban orbánc ellen beoltom azért, hogy a véroltásban később ne gátoljon.

Mint már előbb is jeleztem a vér vételre kiválasztottam a már sertés vészen biztosan áment sertéseket, amelyek, ha nálam nincsenek a szomszédos gazdaságokból előre megveszem még akkor, amikor azok betegek és azokat megjegyzem a tévedés elkerülése miatt. Rendszeresen a házi hizó disznó szükségletre teszem be, a vér vételre alkalmas sertéseket.

A vérvétel előtti napon célszerű a sertéseket megfürösztetni és alájuk feltétlenül tiszta szalmát almozni, hogy ne legyenek piszkosak.

Csak teljesen egészséges állatból szabad vért venni és ha legkevésbé is gyanus a sertés, úgy előbb meg kell hőmérözni (végbelen) és ha 38,5 fokon felül van a láz, úgy szérum termelésre alkalmatlan.

Korán reggel — nyáron ahogy virad — jó hozzáfogni a munkához, nehogy a nagy melegben kelljen fogdosni a sertéseket. A szabadban pormentes helyen két munkás a fülénél és farkánál fogva a sertést reá fordítja egy erős asztalra úgy, hogy a gerincén fekdjön. A két hátsó lábat csánkon felül egy kötéll istranggal összeköti és az istrang szabad végét az első bal lábon belül a váll alatt átfűzi és visszavezeti az első jobb lábon belül és átfűzi a már összekötött hátsó lábak között és addig huzzák a kötelet, amíg a négy láb összeér és akkor megkötik a szabad végét a hátsó lábon levő hurokhoz. A két első láb szabadon marad. Ez a kötés azért fontos, mert így a sertés meg se tud mozdulni, nem törí magát és az emberek sem fáradnak el. Két oldalt és a fej alatt hasáb fával jó alátámasztani a sertést, hogy az operáció alatt minél kényelmesebben fekdjön.

A sertés farkáról a szőrt ollóval lenyírom, szublimátos vízzel le mosom és egy kis botocskával megveregetem, hogy ezáltal vérbőséget idézzek elő. A farkból egy fél centimétert ollóval lecsipek, amidőn abból 1—2 sugárban szépen folyik a vér egy tiszta zománcozott edénybe, ahol állandóan kavaram egy kifőzött uj fakanállal mindaddig, amíg a sertés erejéhez képest elegendőnek találom a kifolyt vérmennyiséget. 60—80 kilós sertésből 1/2 liter, 100 kilón felülről 3/4—1 liter vért bátran ki lehet ereszteni minden 4-ik héten és a sertésnek semmi baja sem lesz azért. A farkot a vágástól 1/2 centire vékony spárgával egyszeres hurokkal jól leszorítom és bogra kötöm, nehogy kioldódjon és vérezzen a sertés. Szarvasolajjal bekenem a vágást a légy köpés ellen. Azért nem szabad beljebb kötni a farkot, mert a kötésnél rendszeren elhal a fark, pedig arra még sokszor szükség lesz.

A vért egy előre sterilizált tejszűrőn át egy szintén steril üvegedénybe öntöm, amit állandóan befedve kell tartani, hogy a levegőből por és ezzel együtt ártalmas bakteriumok ne kerülhessenek. A szűrőn átfolyik a hig vérsavó és vissza marad a rostonya, amit el kell dobni. Ha több vérre van szükség, mint amennyit egy

sertésből veszek, akkor más egyedből veszem mind addig, amíg a szükséges mennyiséget megkapom. A szérumot, hogy egyforma hatása legyen, mindig egy edénybe gyűjtöm össze de a szűrőt közbe minden szűrés előtt kiforráztatom. Az összegyűjtött szérum minden literje után 50 gram (1/2 deci) 5% os kárból vizet töltök és az egész anyagot összekavaram.

Az így elkészített szérumot feltétlenül még az nap, de lehetőleg azonnal fel kell használni, mert munka közben bár milyen óvatos is az ember mégis kerülnek bele idegen anyagok és ha sokáig állani hagyjuk könnyen meg is romlik a szérum.

A beoltandó malacokat oltás előtt szintén tisztán kell tartani és az oltás idejére pormentes helyre hajtani. Legcélszerűbb szabad ég alatt füves helyen oltani.

Előre kifőzött 20 köbcentis Record fecskendőt használok az oltáshoz, a dugattyu közepéről az egyenítő drótot levéve, mert az sokszor akadályt okoz a meglehetősen sűrű vér hozzátapadása miatt.

Mindig asztalon oltom még a kis malacokat is, mert csak úgy lehet elkerülni, hogy a tü izomba vagy pláne a husba ne fusson. Egyik munkás a sertés két első lábát és a fejet fogja le, a másik a két hátsó lábat tartja egyik lábat jól kifeszítve, a másikat kissé vissza eresztve, hogy a bőrt jól fel lehessen venni.

A nagy üvegedényből felkavarás után egy kisebb pohárba kitölt az ember egy néhány adag vért és abból szivja tele a fecskendőt.

Egy segéd munkás az oltási pontot előbb szeszess ruhával utána szárazzal letörli. Eleinte a czomb belső felére adtam az oltást, de később azt tapasztaltam, hogy sokkal jobb a hasbőr alá, mert így csak ritkán esik meg, hogy a vér a bőr és a bőrizom közé kerülve csomósan helyt maradjon. Természetesen a bőrt jól fel kell húzni a has hátsó részén és azután a tűt bele szurva egyenletesen bele fecskendezni a kívánt vér mennyiséget. A tű kihúzása után jó össze szorítani a hátra maradt lyukat, nehogy a vér kiszivárogon.

Egy kis gyakorlattal nagyon gyorsan megtörténik úgy a vér vétel, mint az oltás. Egy nap alatt 400 darab sertést könnyű szerrel beoltok.

Figyelmeztetni kívánom azt aki oltani fog, hogy a fecskendőre vigyázzon nehogy a vér ezzel együtt a dugattyu bele száradjon az üveg hengerbe, mert nagyon könnyen eltörik és nagyon nehezen lehet beszerezni. Míg az oltásban pihenést tart széjjel kell szedni a fecskendőt és előbb vízzel, majd szeszszel megmosni. Ha pedig betalál száradni a dugattyu, úgy azt meleg vízben ki kell áztatni.

Az egészséges sertésnek a vére semmi esetben sem veszélyes a beoltott sertésekre nézve és csak egyetlen betegséget kaphat egy-néhány egyed az ugynevezett szérum betegséget. Az oltás utáni 4—6-ik napon egy 400-as falkából 8—10 darab kissé bágyadt lesz, láza felemelkedik 39 C. fokra és a bőrrön csalán kiütés szerű holtyagok keletkeznek, amik azonban egy-néhány nap múlva eltűnnek.

A szérum betegség onnan ered, hogy néhány érzékenyebb szervezet nem tűri a bőrére került idegen fehérjét és egy gyengébb betegséget vált ki, ami azonban nem veszélyes.

A malacokat már elválasztás előtt egf

hétel beoltom 6 cm³ vérrel, mert nagyon sokszor előfordult, hogy elvadásztás után azonnal kitört a vész, az első oltást négyhétre követi a második oltás 8 cm³-vérrel és azután minden 4 héten 2 cm³-el több vért oltok egészen 20 cm³-ig ennél nagyobb adagot soha sem oltok egészséges sertésbe.

Az oltásoknál azt tapasztaltuk, hogy az 5-ik héten már kezdett a vész egyes sertésben fellépni. Tekintettel arra, hogy a gazdaság minden zuga nagyon erősen fertőzve volt vésszel (évenként több éven át 1000—1200 elhullás volt) ezért állandóan 4 hetenként oltok vérrel.

A gyakori oltásoknak az a magyarázata, hogy az idegen szervezetből származó ellenanyagok nem sokáig maradnak meg a testben néhány hét alatt onnan kiküszöböltenek és ezzel a szervezet védettsége is megszűnik.

A már beteg állatba mindig dupla adagot oltok, de azt a két czomb belső felére két adagban adom.

1915 május hónapjában az egyik tanyán ama'acok között fellépett a vész. Az állomány ezen a tanyán 800 drb. mind egykoru február eleji malac volt. Két falkába jártak 400—400 darabonként.

Az egyik falkát Hutyra szérummal oltottuk be fejenként 12 cm³, a betegeket dupla adaggal kezelve. A másik falkát a gazdaságban termelt szérummal kezeltük fejenként 15 cm³ adagolva, a betegekbe itt is dupla mennyiséget oltva.

A Hutyra szérummal kezelt falkából 6 hét alatt elpusztult 124 darab a vérrel oltott falkából 79 darab. Az igaz, hogy a Hutyrazott falkába hamarabb lépett fel a vész és amíg a bonctani és gorsóvi vizsgálat úgy a Halász doktor ur részéről, mint az állatorvosi főiskolára felküldött hullá vizsgálat szerint vésszel állapított meg 3 nap telt. A Budapestről rendelt szérum szintén 3 nap alatt érkezett meg, úgy hogy mire oltásra került a sor az említett falkában 52 beteg és 8 elhullás volt. A másik falca vérrel való beoltásakor csak 17 beteg és 1 hullá volt.

(Folyt. köv.)

Kisebb szakközlemények.

Milyen távolságra ültessük gyümölcsfainkat és egyéb terményeinket? Alma, magas és közepes törzsű, erős növéssű 10—12 m, alma magas és közepes törzsű, gyenge növéssű 7—8 m, körte, magas és közepes törzsű, erős növéssű 8—19 m, körte, magas és közepes törzsű, gyenge növéssű 6-7 m, szilva 5—6 m, kajszibarack 6—8 m, őszibarack 4-5 m, cseresznye vadlányon 10-12-14 m, cseresznye sajmeggyen 6-8 m, meggy 5—6 m, dió 15—20 m, mandula 6—8 m, mogyoró 4-5 m, gesztenye 15—20 m, birs 4—5 m, naspolya 4—5 m, törpe alma 4—7 m, törpe körte, közönséges piramis 3—5 m, törpe körte, orsó piramis 1¹/₂—2¹/₂ m, törpe körte, függ. fűzér 0-50-0 60 m, egykaru vízszintes fűzér 2-5—3 m, kétkaru vízszintes fűzér 4—6 m, egres, házi kertekben, kisebb ültetvényekben 1¹/₄—1¹/₂ m, egres, fogatos mivélésnél 1¹/₂ méter, ribizli ugyanugy mint az egres. Málna, házi kertekben, kisebb ültetvényekben 1-5 mtr. sortávolság, 60—70 cm. tőtávolság. Málna, fogatos mivélésnél 1-8 mtr. sortávolság, 60—70 cm. tőtávolság. Földi szeder, házi kertekben, kisebb ültetvényekben 2 mtr. sortávolság, 20—100 cm. tőtávolság. Földi szeder, fogatos mivélésnél 2-5 mtr. sortávolság, 80—100 cm. tőtávolság. Szamóca; házi

kertekben 40 cm. sortávolság, 40 cm. tőtávolság. Szamóca, nagyobb ültetvényok 60 cm. sortávolság, 40 cm. tőtávolság.

Schneider József.

Háromszáz gyöngyszem, mint baromfiesség. Madridban gróf Romanones volt miniszter az év vége felé ezrével vásárolta a tyukot, csirkét, kacsát. Ennek oka nemrégben jüött tudomásra. A gróf háromszáz darab értékes gyöngyszemet vásárolt leányának karácsonyi ajándéku. Egy nap a gyöngyök misztikus módon eltűntek s bár az egész házat átkutatták, sőt a rendőrség segítségét is igénybe vették, a gyöngyöket nem találták meg. Néhány nappal később a villa előtt ismét baromfiakat hajtottak a vásárra. A gróf leányának 4 éves kislá beszaladt nagyatyjához és megkérdezte, hogy nem volnának-e neki még olyan fehér, gömbölyű kis magvai, amelyeket a baromfiaknak adhatna. Rémülten vallatták ki a gyereket, aki elmondta, hogy ő etette meg a vásárra hajtott baromfiakkal a gyöngyöket, abban a hiszemben ugyanis, hogy azok borsószemek, amint egy embertől látta egyszer, hogy borsóval etette tyukjait. — Romanones gróf sok ezer baromfit vett és öletett le és így sikerült vagy 100 darab gyöngyöt napvilágra hozni. Természetesen Madridban elterjedt ennek a híre s mindenki reménykedve vásárolja a nagy kereslet folytán roppant megdrágult baromfiit.

Vegyes közlemények.

Kamatmentes kölcsön az apaállat beszerzésre. Közöltük volt, hogy a kormány 100 millió lejt kamatmentesen kölcsönöz a községeknek apaállatok beszerzésére. A miniszter legújabb rendelete szerint kamatmentes kölcsönben csak a községek és az állattenyésztő szövetkezetek részesülhetnek. A kölcsönből csakis apaállatok szerezhetőek be, kivéve a méneket, minthogy az államnak saját ménlepel vannak. A megyei állattenyésztési bizottság köteles megvizsgálni, hogy a kérvényező község előreláthatólag képes-e a kölcsön visszafizetésére, hogy vannak-e tenyészállatok elhelyezésére alkalmas iszállói és elegendő anyagi eszközei a tenyészállatok jöltartására és gondozására. A kölcsönök kiutalása a megyei prefektus útján a községek kérvényére történik. Ebben meg kell jelölni, hogy a község, vagy szövetkezet milyen részletekben szándékozik visszafizetni. A kölcsönöket az adóhivataloknál veszik fel és ugyanoda fizetik be a részleteket.

Katonák szabadságolása. A hadvezetőség rendeletet adott ki a katonák mezőgazdasági szabadságolásáról. A rendelet azt az utasítást tartalmazza, hogy évenként nem egyszer, hanem két alkalommal kell a legénységnek hosszabb szabadságot adni. Az első szabadság a tavasz vagy őszi vetési munkálatokra adandó ki. A tavaszi vagy őszi szabadság tartama 14-től 21 nap. A második szabadság az aratási munkálatok idejére adandó és időtartama 28—45 nap. A szabadságot minden esetben a századparancsnokok adják, de csakis földmivéléssel foglalkozó legénységnek. A századparancsnoknak a szabadság megállapításánál mérlegelni kell a földműves családi állapotát és helyzetét továbbá a szolgáltaiban tanúsított magaviseletét.

Felemelik a rokkantdíjakat. A Hadigondozó Hivatal javaslatot tett a kormánynak a rokkantsági díjak felemelése ügyében. A pénzügyminiszter elfogadta a Hadigondozó javaslatát és beleegyezett abba, hogy a rokkantak járulékaik 20 százalékkal felemeljék. A pénzügyminisztérium nagyobb emelést nem engedélyezett, miután a most adandó 20 százalék is váraibanul történt, mert a Hadigondozó a múlt évben előzőleg nem kérte a rokkantdíjak felemelését. A pénzügyminiszter azonban kijelentette, hogy a jövő évben, ha az állam pénzügyi helyzete javul, újabb emelést engedélyez.

Olcsó kölcsön a gazdák számára. Korábban is irtuk volt, hogy az 1873 évben alapított a „Prima Societate de Credit Fuctniar Román din București (Creditul Rural)” célja a mezőgazdákat olcsó hitellel ellátni. E társaság, mely a nagybirtokosok alapítása volt, most „Prima Societate Civilă de Credit Funciar Rural” („Creditul Rural)” címen átalakul a 3303—1923 sz. kir. rendelet alapján. Az átalakulás célja a mezőgazdasági termelésnek megfelelő hitelnyújtás segélyével való intenzívebbé tétele e mezőgazdasági ipar fejlesztésére a gazdatársadalmi szervezetek közreműködésével. A f. hó 20-án lejáró részvényjegyzési határidőt az erdélyi gazdák számára f. hó 25 ig kitöltik. A jegyzések a Banca Naționala megyei fiókjaival eszközölhetőek a fenti határidőig. A részvénytársaság alapítókéje 500,000,000 lei. Ebből egyelőre 100,000,000 lei értékű részvény jegyezhető. Egy részvény névértéke 500 lei. Részvényt csakis földbirtokosok, gazdasági egyletek és szövetkezetek, valamint a régi intézet részvényesei jegyezhetnek. A befizetés részletekben történik és pedig: az első részlet aláírásakor, 100 lei tőkerészlet és 20 lei alapítási költség címen.

Információnk szerint kölcsönt csakis a részvényesek kaphatnak. Részvényeket felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül bárki jegyezhet, akinek mezőgazdasági ingatlana van. A nyújtandó hitel kamatlába — mint eddig is — 6% lesz és a kölcsöntőke nagysága a jegyzett részvények számától függetlenül állapítatik meg.

A vadászengedélyek kiadásáról. Rendelet érkezett a kolozsvármegyei prefektúrához, amely a vadászengedélyek kiadását Kolozsme, gye területére újlag módosítja. A rendelet értelmében vadászengedélyt csak azoknak adható ki, akik a fegyvertartási engedélyt az illetékes hatóságoknál már előzőleg megszerezték s ezt kellőleg igazolják is. A fegyvertartási engedély megszerzésére vonatkozólag a rendelet a következőket írja elő: Kolozsme, gye két vadászati zónára osztja. Az első zónába, amelynek körzetébe tartoznak a tekei, mócsi, sármási és a kolozsi járások, a fegyvertartási engedélyt a zóna parancsnoksága adja ki. A második zónában, amelynek körzetébe a borsai, hidalmasi és a bánffyhungyadi járások tartoznak, illetékes hatóság erre a csendőparancsnokság, illetőleg a főszolgabíró. Kolozsváron, mint különálló területen, a fegyvertartásra vonatkozó kérvényeket a IV. hadtest parancsnokságához kell címezni. A kérvényben feltüntetendő, hogy a kérvényező meiyik vadászatiársulatnak a tagja, milyen célból, milyen szisztémájú és hány fegyvert kér. Csatolandó azonkívül egy kétételes okmánybélyeg, az erkölcsi és személyazonossági igazolványok.

Szólészeti jelentés Erdély Hegyaljáról. Rettenetesen összetorlódt a hírtelen kítavasodás miatt minden munka, melyek elvégzésében az eső erősen hátráltat. A szőlő még nem nagyon ugyan, de mozog; munkaerő alig van. Az erdővágások betiltása miatt becsületes fényő karó alig látható darabonként 8 Leut [kérenek. Hítvány fűz és galykarót használunk a tömegeesen ellopottak pótlására. Női napszám 25, férfi 30 Leu. A kora tavaszakat veindők, ha az eső engedné.

dr. E. I.

Tárgyalások a folyó évi cukorrépa árak felől. A L. B. írja, hogy a Barcasági Cukorrépatermelők megkezdtek a botfalusi cukorgyárral az idej répa beváltási árakra vonatkozó tárgyalásokat. A botfalusi cukorgyár ez ügyben a barcasági cukorrépa termelők szövetségéhez az új cukorrépa árakra vonatkozólag a következő ajánlatot tette: A legalacsonyabb alapár 100 kg. ént nettó 70 lei. Amennyiben az ipari minisztérium által a krisztálycukorra vonatkozólag megállapított ár elérné kg.-ként a 17 leit, úgy 100 kg. répa után az alább jelzett pótlék fizetendő.

Mezőgazdasági szindikátusok alakítása. A romániai mezőgazdasági szindikátusok bukaresti központja a kapcsoló területen akciót indított a gazdatiszadalmi szervezése érdekében. A szindikátusok az erre vonatkozó törvényben előírt formálítások szerint alakíthatók, hivataluk ugyanaz, mint a gazdaköröké, földműves szövetségeké és gazdasági egyesületeké, jóformán csak az elnevezés más. A kapcsoló területek gazdatiszadalmi szervezeteinek évi tagdíja sehol sem haladja meg a 100 leut, míg a szindikátusok alapszabály tervezete ezt az összeget a birtok területének arányába jóval meghaladja.

Amíg előzőleg a két utóbbi év kivételével a cukorrépa termelőknek kifizetett árak mind egyenlők voltak és csak a szekérrel a gyárba direkt fuvarozott répánál volt némi eltérés a tengelyen szállító gazda javára, addig ebben az évben a barcaságiak által termelt és a nem barcaságiak által termelt cukorrépa között. Ugyanis a cukorgyár a javaslata alapján az árak a következők:

Barcasági cukorár		Más terület cukorára	
17 leies cukorárnál	72.— Lei	70.—	Lei
18 " " "	76.— " "	72.—	" "
19 " " "	80.— " "	74.—	" "
20 " " "	84.— " "	79.—	" "
21 " " "	89.— " "	84.—	" "
22 " " "	94.50 " "	89.—	" "
23 " " "	100.50 " "	95.—	" "
24 " " "	105.50 " "	100.—	" "
25 " " "	111.50 " "	106.50	" "

Azon gazdaságok részére, amelyek répájukat szekérrel a gyárba fuvarozzák ezenkívül még 5 lei pótlék adatik métermázsánként. A B. C. Sz. még nem adta meg a választ az ajánlatra, de bizonyára keveselni fogja a felajánlott árak, tekintettel arra, hogy ezek kb. a tavalyi áraknak felelnek meg, holott tudvalevő, hogy a munka, anyag, műtrágya stb. árai azóta lényegesen emelkedtek.

Hogyan tehet egy nő boldoggá egy férfit? Rousseau-t, a híres francia író és filozófust (sz. Genfben 1712-ben; † 1778-ban.) megkérdezte egyszer egy fiatal nő, hogy véleménye szerint milyen jó tulajdonságokkal kell egy nőnek bírnia, hogy férjét boldoggá tegye. A filozófus egy papírt vett elő és felírta: Szépség = 0, háziasság = 0, műveltség = 0, vagyon = 0, szivjóság = 1.

— Komolyan gondolja ezt? — kérde a nő.
— Igen, — mondta Rousseau, — mert ha egy fiatal leánynak semmije sincs, csak szivjósága, az egyet jelent, ha még hozzá csinos is, az ugyan 0-át jelent, de összeadva = 10; ha azután gazdagság és még más jó tulajdonságai is vannak, a 0-akkal összeírva lehet 100, 1000 is, — mert a jó sziv az mindig 1 marad, a többi minden csak nulla —: magában nem ér semmit!

PIAC.

Országos vásárok.

1924. április hó 21-én. Eczel, Gyergyóhétkás, Kiskapus, Omoldova, Torda, Szászsebes, Nagyszám, Vadász. — 22-én Alsószombatfalva, Buza, Jakabfalva, Szászlekenyze, Nagyszombor, Széplak, Nyárádtó. — 23-án Karasova, Sugatag, Borossebes, Kolozs, Szilágy-nagyfalva, Halmi — 24-én. Buziás, Perkoszova, Alcsil, Alsórákos, Magyarberkesz, Bulyin, Galgó Kákófalva, Kottó, Nagylak, Orczifalva, Perjámos, Remetemező, Barlafalu, Tordaszentlászló, Meződörmentyes, Gyalu. — 25-én. Resicabánya, Beihlenszentmiklós, Feketehalom, Temesbökény, Felkenyér, Mártonhegy, Katona, C. ucsa. — 26-án. Kiszetó, Margitta. — 27-én. Nagyszében.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek.

Hirdetések.

Székelyzsombori fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. április 27-én d. u. 3 órakor a község-házánál 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. május 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabály 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. Az 1923. év december 31-én a tagok száma 152, üzletrészeinek száma pedig 1351 volt. Az év folyamán belépett régi tag 640 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Székelyzsombor, 1924. ápr. 6. *Az igazgatóság.*

Rigmányi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április 27-én d. u. 3 órakor a ref. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi május hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §. módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. december 31-én a tagok száma 70, üzletrészeinek száma pedig 374 volt — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Rigmány, 1924. április 8. *Az igazgatóság.*

Magyaróli fogyasztási és érték. szövetkezet 1924. évi április hó 27-én d. u. 3 ó. a ref. iskolában 1923. é. r. közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak, ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 471, üzletrészeinek száma pedig 536 volt, az év folyamán belépett tag 3574 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Magyaróli, 1924. április 5. *Az igazgatóság.*

Telekfalvai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 27-én d. e. 11 órakor a szöv. helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való ren-

delkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 196, üzletrészeinek száma pedig 1538 volt, az év folyamán belépett 195 r. tag 3840 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Telekfalva, 1924. ápr. 6. *Az igazgatóság.*

Sepsiszentgyörgyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor a Székely Mikó-kollégiumi tornateremben 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §. módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 959, üzletrészeinek száma pedig 3597 volt. Az év folyamán belépett 3 tag 14 üzletrésszel, kilépett 8 tag 27 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Sepsiszentgyörgy, 1924. ápr. 12. *Az igazgatóság.*

Köröstarján fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 27-én d. u. 3 órakor a község-házán 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 286, üzletrészeinek száma pedig 12.554 volt, az év folyamán 286 tag 10.468 új üzletrésszel jegyzett. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Köröstarján, 1924. ápr. 12. *Az igazgatóság.*

Apróhirdetések.

Br. Kemény Bráncove-nești—marosvécsi (jud. Mureș-Turda) uradalom, fajfelfrisztés szempontjából 100—120 km. távolságon belül cserélne 5 drb. 1 éves 1. oszt. tiszta mangalica kanna átlag 57 kg. 3680

Kéziszénaprést keresek megvételre. — Cim a titkár hivatalban.

Keressék jó karban levő pontos marna, esetleg híd-mérleget megvételre Hirsch Lajos Nuszláru. Jud. Solnoc-Dăbăca. 3079

Kolozsvári akar ék-pénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alap ökéje: 20.000.000

Tartalék tőke: 19.000.000